
THE INFLUENCE OF THE MIGRATIONIST PHENOMENON ON THE NATIONAL SECURITY AND DEFENSE

**Florian Răpan, Prof., PhD, "Dimitrie Cantemir" Christian University of Bucharest
Dana-Silvia Contineanu, PhD Student, "Carol I" National Defense University,
Bucharest**

Abstract: The issue of risks generated by migration flows and control is one of the priorities in approaching security policy, especially for countries, especial for those around the European Union. Achieving a sustainable management in the control of migration flows can not be conceived without an understanding of the manifestation of this phenomenon in his fullness.

At the European level at this moment, migration is given a particular attention and increased importance, although it is not a novelty.

The analysis focuses primarily on the concept of migration, on how it is interpreted by political scientists and experts and, also, implications for national security and defense.

Keywords: migration phenomenon, demography, immigrants, European integration, economic system

Migrația la începutul secolului XXI

Marile transformări ale lumii contemporane, marcate evident prin deschiderile spre noi sfere de interese și influențe, ori reactivarea unora aflate în stare latentă, au condus la crearea de multiple zone și regiuni de instabilitate pe întreg mapamondul, în ceea ce privește realizarea securității în plan local, regional și chiar mondial (de exemplu conflictele din fosta Iugoslavie, Afganistan, regiunea Nagorno-Karabach, Osetia de sud, Afganistan, Irak etc).

Un alt efect deloc secundar îl constituie acutizarea tensiunilor în zonele „tradiționale” de conflict (Orientul Apropiat și Orientul Mijlociu), precum și manifestarea fără precedent a terorismului internațional, trecut într-o fază nouă de manifestare cel „atipic”.

Principalele surse de instabilitate și de conflict decurg din dificultățile economico-sociale și politice ale statelor în curs de dezvoltare și în mod special a celor subdezvoltate. Evoluția economiei la nivel mondial, marcată printr-o perioadă de instabilitate și scădere economică, vor accentua toate aceste fenomene, fiind atinse laolaltă atât state dezvoltate (Statele Unite ale Americii, Europa Vestică) cât și state cu economii aflate în dezvoltare (statele din Europa estică foste comuniste) ori state subdezvoltate (în special state din Orientul îndepărtat ori Africa).

Rând pe rând toate regimurile politice din statele nord africane începând cu: Algeria, Tunisia, Egipt, Libia, Bahrein, Siria sunt supuse presiunii populare, dorința de libertate fiind plătită cu viețile celor care o clamează. Sărăcia, mizeria, ignoranța sunt factorii fundamentali ai revoltelor sociale din statele arabe menționate. Se va pune pe drept cuvânt întrebarea, care vor fi urmările pe termen scurt și mediu ale acestor mișcări de amploare. Vor avea ele vreun impact asupra Europei și chiar al lumii în ansamblu?

Răspunsul nu poate fi decât afirmativ, dacă ne gândim, că două din statele lumii arabe, care se află în revoltă, constituie doi dintre pilonii la nivel mondial, cu siguranță ne vom aștepta la amplificarea fenomenului migrației ilegale dinspre acestea către Europa, mai ales

către statele dezvoltate, care au reușit ori au capacitatea de a contracara cu măsuri politice și sociale, starea economiei actuale.

De altfel, problema riscurilor generate de fluxurile de migrație și controlul acestora, constituie una dintre prioritățile în abordarea politicii de securitate, în special pentru țările membre, dar și pentru cele din jurul Uniunii Europene.

Realizarea unui management viabil în domeniul controlului fluxurilor de migrație nu poate fi concepută fără înțelegerea modului de manifestare a fenomenului în plenitudinea lui.

La nivel european, în momentul de față, migrației i se acordă o atenție și o importanță sporită, deși aceasta nu reprezintă un element de noutate. Practic geneza fenomenului poate fi identificată cu momentul apariției omului modern pe mapamond. Migrația umană este un fenomen cunoscut din cele mai vechi timpuri, și a constituit de-a lungul timpului un subiect al multor discuții, studii, articole, și, mai recent, al unor dezbateri aprinse, cuprinzând inclusiv scena politică a multor state dezvoltate, reprezentând în unele situații, pe nedrept, un subiect de câștig sau de pierdere a alegerilor.

În acest context, dată fiind poziția sa geopolitică și geostrategică importantă, România nu va putea să se afle în afara fluxurilor de migrație existente la nivel global dar mai ales regional. Ea este parte a unui fenomen specific statelor, cu un nivel de dezvoltare economică slabă sau aflată în dezvoltare, a cărei caracteristică principală este emigrația masivă pentru căutarea unui loc de muncă și în secundar tendința de transformare în țară folosită de imigranți, în scop de tranzit.

Multitudinea definițiilor date migrației, emigrației și imigrației demonstrează de la sine complexitatea și varietatea fenomenului dar mai ales importanța și implicațiile asupra societății umane în ansamblul ei, fiind necesar abordarea din 2 puncte de vedere: geografic și uman.

Din punct de vedere geografic, migrația poate fi definită ca mișcarea unei persoane sau grup de persoane dintr-o zonă geografică către alta prin trecerea de la un capăt la altul al unei frontiere administrative și politice, dorind să se stabilească definitiv sau temporar într-un loc, altul decât cel de origine, în interiorul sau exteriorul unui areal bine definit.

Migrația internațională acoperă și definește noțiuni noi, cunoscute ca mișcarea refugiaților, a persoanelor dislocate sau alte persoane obligate să-și părăsească țările de origine.

Pentru uniformizare, Națiunile Unite a propus ca migrantul să fie definit pentru scopuri statistice ca persoana care intră într-o țară, alta decât a cărei cetățean este, pentru cel puțin 12 luni, după ce a fost absent un an sau mai mult. Criteriul duratei poate fi totuși flexibil.

Din punct de vedere al aspectului uman, orice persoană care-și părăsește țara și are intenția de a-și stabili rezidența într-alta se numește emigrant.

Concret, principalii factori care influențează și determină emigrarea sunt:

- nivelul de trai scăzut precum și șanse minime de a obține un loc de muncă în țara sa de origine, ca urmare a șomajului aflat la cote mari;
- situarea în zone supuse calamităților naturale și dezastrelor ecologice produse în zonă sau existența unor amenințări venite din această direcție, de exemplu situarea în zone deșertice, în calea marilor mișcări atmosferice generatoare de uragane, taifunuri urmate de

mari inundații, alunecări de teren, zone situate în apropierea faliilor continentale, a căror mișcare generează cutremure devastatoare provocatoare de mari pagube materiale și omenești;

- conflictele locale și regionale generate în mare parte tot din lipsa resurselor, ori din motive religioase ori pe fondul încercării de a exercita o influență mai mare în zonă;
- persecuțiile politice sau religioase, îndeosebi atunci când acestea îmbracă forma acțiunilor teroriste;
- crizele economice prelungite;
- existența discrepanțelor între sistemele democratice ale diferitelor state și opțiunile cetățenilor din țările de origine;
- creșterea rapidă a numărului populației ca urmare a sporului ridicat al natalității: teoria logicii lui Malthus¹ deși infirmată, supraviețuiește. De la data publicării lucrării lui Malthus, populația lumii a crescut de șase ori. Ca să atingă un miliard de persoane, omenirii i-au trebuit mii de ani. După aceea, pentru următorul miliard, omenirii nu i-au mai trebuit decât 130 de ani, după aceea 30 de ani, apoi 15, apoi 12 și în cele din urmă 11 ani. În jurul datei de 16 iulie 1999 populația lumii a trecut de pragul de 6 miliarde de persoane. Potrivit evaluărilor făcute de organisme de specialitate ale ONU², populația lumii va ajunge, în 2070 la 10 miliarde, la 11,5 miliarde în 2150 și se va stabiliza în jurul anului 2200 când omenirea va număra 10,7 - 11 miliarde persoane. Creșterea populației merge mână în mână cu emigrația (Banca Mondială, 2002);
- suprapopularea unor centre urbane ca urmare a migrației interne;
- promovarea unor politici care încurajează efectuarea controalelor formale la plecarea din țara de origine;
- inexistența obligativității vizelor pentru deplasarea imigranților în diferite țări de tranzit sau ușurința cu care ambasadele (consulatele) acestor țări emit vizele solicitate de emigranți;
- posibilitățile mari ale sistemelor de comunicații și, prin intermediul acestora, realizarea unor contacte cu imigranții deja stabiliți în alte zone ale globului care îi influențează pe cei apropiați în luarea deciziei de a emigra;
- polarizarea statelor în bogate și sărace;
- existența unor mijloace de transport ultramoderne, care facilitează deplasările pe distanțe mari ale unor grupuri importante de persoane;
- indiferența statelor de origine față de migrarea propriilor cetățeni.

Implicațiile și impactul migrației asupra securității și apărării naționale a României, tendințe, politici și previziuni migraționiste

Care sunt implicațiile migrațiilor regionale și globale contemporane pentru autonomia și suveranitatea statelor națiune? Se pot face câteva încercări de argumentare referitoare la

¹Thomas, Malthus, *Essay on the Principle of Population*, 1978, apărută în pragul revoluției industriale lucrarea fixa în următorii termeni corelația dintre creșterea populației și resursele naturale ale globului: populația, atunci când se înmulțește în mod necontrolat, crește în proporție geometrică.

²Statisticile ONU.

consecințele decizionale, instituționale, distribuționale și structurale ale modelelor contemporane de migrație globală, mai ales pentru statele capitaliste avansate.

Mai întâi, fluxul de imigranți ilegali și fără acte, pe motive economice sau de altă factură, demonstrează capacitatea limitată a multor state-națiune de a-și supraveghea independent frontierele;

În al doilea rând, statele care și-au extins supravegherea asupra frontierelor nu au fost capabile să oprească fluxul de imigranți ilegali;

În al treilea rând, creșterea numărului de încercări internaționale de a controla și coordona politicile naționale în privința fenomenului migrației demonstrează o recunoaștere a naturii în schimbare a autonomiei și suveranității statale și necesitatea de a spori cooperarea transfrontalieră în acest domeniu;

În al patrulea rând, în sfera politicilor economice și culturale, fenomenul migraționist a transformat mediul politic intern în cadrul căruia trebuie să opereze statele capitaliste avansate a redefinit interesele politice și perceperea acestor interese. În cele din urmă, migrația a modificat tipurile de opțiuni pentru diverse politici aflate la dispoziția statelor și echilibrul dintre costuri și beneficii implicat de aceste politici.

Totuși, este anacronică o comparație a acestor politici de stat cu formele contemporane de control al frontierelor, întrucât statele nu au dobândit decât recent frontiere în forma lor contemporană - ca granițe fixe, strict determinate, care delimitează domeniul teritorial precis al suveranității unui anumit stat. Numai o dată cu apariția statelor-națiune și a frontierelor lor au devenit larg răspândite birocratizarea și documentele privind cetățenia - pașapoarte, vize etc., iar statele au dobândit mijloacele birocratice pentru a încerca să controleze fluxurile migratoare către interior³.

Totodată, remarcabilele transformări democratice care au avut loc în Europa Centrală și de Est la sfârșitul anilor '80 au deschis pentru guvernele țărilor din regiune o serie de noi perspective și probleme în domeniul azilului.

Țări percepute în trecut doar ca „surse” de refugiați, între care și România, au devenit în scurt timp țări care primesc migranți, inclusiv refugiați, crescând astfel considerabil grupul de state europene în care persoanele ce au nevoie de protecție internațională, pot solicita și obține azil.

Necesitatea securizării frontierelor ca și condiție sine-qua non a aderării României la Spațiul Schengen a condus la construirea la Marea Neagră a celui mai performant sistem de supraveghere din Europa pentru frontiera albastră (sistemul SCOMAR), sistem compus dintr-o rețea de radare de supraveghere de mare performanță dotate cu senzori de ultimă generație pentru detecția navelor și ambarcațiunilor aflate pe Marea Neagră, precum și o rețea de comunicație ultramodernă.

Dacă la numărul destul de crescut de refugiați și solicitanți de azil existent în anii 2006 în zona Mării Negre și care cu siguranță nu s-au diminuat mai adăugăm presiunile tot mai crescute aproape de drame colective (umanitare) exercitate la frontierele maritime și terestre sudice ale UE (Grecia, Malta, Italia), la cele sud vestice situate la frontiera pe apă a Spaniei și Portugaliei din 2010 și începutul lui 2011, putem concluziona că Europa este practic

³ Raymond, Boudon, *Le paradoxe du vote et la theorie de la rationalite*, Revue française de sociologie, nr.38/2005, p.217,227.

„*asaltată*” de disperarea celor care fug din calea războiului, sărăciei, lipsei de locuri de muncă, insecurității naționale și individuale, exacerbarii religiei și deznădejdiei.

Pentru unii dintre aceștia România poate constitui doar un simplu cap de pod în drumul lor către occident, pentru alții chiar casă. Un lucru este clar, odată cu creșterea nivelului de trai, cu preconizata intrare a țării noastre în spațiul Schengen, atractivitatea va crește, devenind o țintă greu de ocolit.

Potrivit Dicționarul Explicativ al Limbii Române termenul „*securitate*” este definit ca fiind: „*faptul de a fi la adăpost de orice pericol*”, sentimentul de încredere și de liniște pe care îl dă cuiva absența oricărui pericol; starea de protecție și apărare împotriva pericolelor.

Specialiștii definesc securitatea națională a României ca fiind starea în care trebuie să se găsească statul român pentru a putea să se dezvolte liber și să acționeze neîngrădit pentru promovarea intereselor sale fundamentale .

Tot în Dicționarul Explicativ al Limbii Române termenul „*securitate colectivă*” este explicat ca fiind stare a relațiilor dintre state, creată prin luarea pe cale de tratat a unor măsuri de apărare comună împotriva unei agresiuni.

Securitatea internă privește, deopotrivă, siguranța cetățeanului și securitatea publică, securitatea frontierelor, a energiei, a transporturilor și a sistemelor de aprovizionare cu resurse vitale, precum și protecția infrastructurii critice. Ea include, din punct de vedere structural, securitatea societală și asigurarea stării de legalitate, contracararea terorismului și a criminalității organizate, securitatea activităților financiar-bancare, a sistemelor informatice și a celor de comunicații, protecția împotriva dezastrelor și protecția mediului.

Faptul că România nu face prea cunoscută în mass media problema migrației, imigrației, cât și azilului (cu excepția instituțiilor abilitate și mai mult cu circuit închis) în ceea ce privește formele de manifestare, amploarea acestora, trendurile de viitor, riscurile și amenințările ce ar putea decurge din ignorarea sau scăparea de sub control al acestor fenomene asta nu înseamnă că nu suntem în „*pas cu lumea civilizată*” și nu ne confruntăm cu acestea.

Dacă despre emigrația cetățenilor români în statele europene ca Spania, Italia, Marea Britanie, Franța, Germania etc. atenția este menținută periodic și privită aproape exclusiv doar prin prisma contribuției lor la economia țării, la echilibrarea balanței de plăți, nu se vorbește aproape deloc despre imigrația în România și formele sale de manifestare, implicațiile în viața socială și economică.

Rolul și importanța frontierelor exterioare ale României, în contextul frontierei externe estice a UE, pe un segment de aproximativ 30% din lungimea totală a acesteia, a devenit extrem de important. De aceea încă de la început putem afirma, fără teama de a greși că riscurile și amenințările la adresa securității interne dar mai ales externe a României se propagă în sistem concentric și asupra Uniunii Europene și în viitorul apropiat al Spațiului Schengen.

Analiza datelor statistice demonstrează afirmația anterioară, numărul cererilor de viză de lungă ședere (care permite prelungirea ulterioară a dreptului de ședere) avizate pozitiv de către Oficiul Român pentru Imigrări a crescut de la 7.426 în anul 2005 la 16.832 în anul 2008.

Aceeași tendință ascendentă se înregistrează deja și în ceea ce privește cererile de viză de scurtă ședere avizate pozitiv de către Oficiul Român pentru Imigrări, numărul acestora crescând de la 3.773 în anul 2005, la 6.575 în anul 2008, 13 777 în 2009 și 14.674 în 2010.

Astfel, aproximativ 50% din numărul emigranților au fost persoane cu vârste cuprinse între 26-39 de ani, persoane deja formate, cu potențial de muncă. În ultimii ani, „vânarea creierelor” a făcut ca ponderea populației din grupele de vârstă 18-24, absolvenți sau în ultimii ani de școală, cu perspective sau potențial de muncă, să crească la 14%.

Absolvenții învățământului superior reprezintă aproximativ 10-12% din totalul persoanelor emigrate legal. Emigranții cu studii profesionale și tehnice reprezintă aproximativ 9%. O treime din totalul emigranților o dețin persoanele care au absolvit doar școala primară sau gimnaziul, iar dintre aceștia o pondere însemnată o dețin copii și adolescenții care au emigrat împreună cu familia.

Riscurile și amenințările migrației ilegale și azilului asupra securității și apărării naționale

Evenimentele de după 11 septembrie 2001, au generat schimbarea opticii în abordarea elementelor definitorii ale securității naționale, dând naștere uneori la unele încălcări ale drepturilor fundamentale ale omului. De cele mai multe ori din ignoranță ori din lipsa unei abordări corecte a problematicii excesul a fost îndepătat împotriva unei religii în ansamblul ei (în cazul de față islamul) și nu întotdeauna împotriva organizațiilor teroriste în sine, care probabil pentru a avea impact maimare au alăturat credința islamică acțiunilor lor.

Modificarea granițelor tradiționale, ca efect al globalizării, va conduce la schimbări esențiale în perceperea și conceperea securității naționale, precum și a rolului statului național în acest context. Globalizarea, ca fenomen complex, va fi acompaniată de retragerea statului din domeniile de activitate pe care până acum le administra și controla, de regulă în beneficiul întregii societăți, și va conduce treptat la dispariția frontierelor fizice vizibile, așa cum sunt ele astăzi, precum și la apariția unor frontiere invizibile, stabilite pe alte criterii.

Globalizarea reprezintă principalul fenomen care influențează mediul de securitate contemporan, atât în ceea ce privește geneza noilor riscuri și amenințări, cât și al apariției diferitelor oportunități. În acest mediu, nici un stat nu se poate izola sau rămâne neutru, nici un stat nu este la adăpost și nici unul nu trebuie să rămână în afara proceselor globale⁴.

Noile provocări la adresa securității generate de suprapunerea unor fenomene, precum globalizarea și fragmentarea, se adaugă unor forme clasice de riscuri și vulnerabilități.

Toate aceste tipologii întregesc un tablou complex al factorilor determinanți ai migrației fie că este vorba despre imigrație sau emigrație.

Principalele riscuri și amenințări la adresa securității României și a comunității de state democratice își găsesc originea în *triumful terorism - proliferarea armelor de distrugere în masă - regimuri instabile sau nedemocratice*. România este concomitent stat sursă, zonă de tranzit și destinație pentru multe persoane implicate în activități infracționale ca migrație ilegală și trafic de persoane, trafic ilegal de armament și muniție precum și materii explozive, radioactive, trafic de stupefiante și precursori, produse contrafăcute, activități de

⁴Strategia de securitate a României, 2007, p. 11

spălare a banilor, a traficului ilegal cu produse cu dublă utilizare, de autoturisme furate, fraude vamale comerciale, inclusiv cele din categoria mărfurilor subevaluate etc.

Opinăm că riscurile și amenințările la adresa României trebuie tratate atât din exterior dar devine tot mai evident faptul că factorii interni devin cruciali în menținerea unei stări de normalitate, în menținerea fibrei, conștiinței naționale și identității noastre de milenii.

Potrivit noii strategii de management a frontierei de stat aprobată prin H.G.220 din 30.03.2011 principalii factori de risc externi sunt:

- a) *proliferarea și dezvoltarea crimei organizate transnaționale, a traficului ilegal de persoane, droguri, armamente și muniție, de materiale radioactive și strategice;*
- b) *migrația clandestină și apariția unor fluxuri masive de refugiați;*
- c) *decalaje între nivelurile de asigurare a securității și gradul de stabilitate al statelor din proximitatea României;*
- d) *extinderea terorismului transnațional și internațional, inclusiv sub formele sale biologice și informatice;*
- e) *eventualul export de insecuritate din partea unor state care se confruntă cu situații conflictuale, aflate în proximitatea României către UE;*
- f) *comiterea în apele teritoriale românești a unor acte ilegale de către nave aflate sub pavilion străin⁵.*

Strategia de securitate a României din 2007 în identificarea și definirea riscurilor și amenințărilor la adresa statului creează un tablou de ansamblu pornind de la postura de țară membră a Alianței Nord-Atlantice și a Uniunii Europene, „*deși pericolul unui război clasic, al unor agresiuni militare convenționale este foarte puțin probabil, neglijarea unor astfel de riscuri ar putea genera vulnerabilități majore la adresa securității naționale și a capacității de acțiune pentru îndeplinirea obligațiilor internaționale asumate.*”

Este adevărat că în prezent tendința amenințărilor externe tind să devină asimetrice, de natură militară și non-militară, sub diverse forme de manifestare (agresiuni psihologice, informaționale sau informatice) și împreună cu cele interne tind să devină tot mai difuze.

Riscurile și amenințările la adresa securității naționale pot fi potentate și amplificate de existența unor vulnerabilități și disfuncționalități, între care pot fi considerate ca generatoare de preocupări sau pericole următoarele: dependența accentuată de unele resurse vitale greu accesibile (de exemplu lipsa apei potabile, a hranei etc); tendințele negative persistente în plan demografic la nivel european și excedentar la nivelul statelor africane dar mai ales asiatice ce determină pe cale de consecință fenomene de migrație masivă; nivelul ridicat al stării de insecuritate socială, persistența stărilor de sărăcie cronică și accentuarea diferențelor sociale (a se vedea marile mișcări sociale aflate în plină derulare în Africa de Nord, mișcările și războaiele din Africa centrală; fragilitatea spiritului civic și dificultățile de manifestare a solidarității civice; infrastructura strategică slab dezvoltată și insuficient protejată; starea precară și eficiența redusă a sistemului de asigurare a sănătății populației; carențele organizatorice, insuficiența resurselor și dificultățile de adaptare la cerințele societății a sistemului de învățământ; expertiza redusă, organizarea inadecvată și precaritatea resurselor alocate pentru managementul situațiilor de criză; angajarea insuficientă a societății civile în dezbateră și soluționarea problemelor de securitate.

⁵ Strategia de management a frontierei de stat aprobată prin HG 220 din 30.03.2011, pct.2.2.

Conceptul de frontieră este strâns legat de cea a statului, mai exact de elementul de bază al acestuia - teritoriul. Teritoriul este un element constitutiv al statului, reprezentând dimensiunea sa materială, îndeplinind un rol de maximă importanță, ce depășește interesul strict al definirii statului.

Conceptual și științific putem afirma că teritoriul de stat este stabil, deoarece este locuit de o colectivitate socială permanentă (popor sau națiune), și limitat precis prin frontiere care-l delimitează de teritoriul altor state, de marea liberă și de spațiul cosmic; iar frontierele statului sunt inviolabile⁶.

Contracararea riscurilor și amenințărilor este în prezent o responsabilitate primordială a tuturor statelor. Ele trebuie să fie, în primul rând, conștiente de existența acestor pericole și sunt obligate să dezvolte politici interne, externe și de securitate capabile să neutralizeze fenomenele negative în interiorul propriilor granițe și să se abțină de la sprijinirea, în orice fel, a mișcărilor separatiste, a organizațiilor extremiste sau teroriste, a activităților infracționale.

Frontierele și securitatea la frontiere, rămân a fi un element fundamental în relațiile internaționale. Calitatea managementului frontierelor de stat, acum mai mult ca niciodată, reprezintă o preocupare nu doar a statului în cauză sau a statelor vecine, dar și a întregii comunități internaționale, căci circulația ilicită de bunuri și persoane poate avea efecte destabilizatoare, care se pot răspândi pe o suprafață foarte întinsă.

În continuare, considerăm că o scurtă prezentare a situației din apropierea României ar putea fi benefică pentru înțelegerea mai clară a riscurilor de natură externă și internă asupra securității și apărării naționale .

Legat de conflictele înghețate este bine cunoscut că în apropierea României în zona Mării Negre există focare de conflicte aflate în stare latentă însă cu potențial real de izbucnire (este vorba despre zona Caucazului, Transnistria, Osetia de Sud, Abhazia, Nagomo-Karabah, statele din jurul Georgiei dar mai nou și din foste state CSI), evoluții negative în domeniul democratizării și buneii guvernări, a proliferării armelor de distrugere în masă, al armamentelor și mijloacelor letale neconventionale, de dezvoltarea fenomenului terorist, a infracționalității transfrontaliere, traficului ilegal, migrației clandestine și a unor fluxuri masive de refugiați, acțiuni de incitare la intoleranță, extremism și separatism, de limitare a accesului, pentru unele state, la resurse și oportunități regionale, importante pentru realizarea intereselor lor. Referitor la Transnistria este bine de precizat că reprezintă un subiect de preocupare atât pentru statele din regiune, cât și pentru întreaga comunitate internațională⁷. Acest teritoriu a devenit în ultimii ani un spațiu accesibil crimei organizate și terorismului ca urmare a ușurinței cu care se pot procura arme ușoare sau grele, rachete, materiale radioactive etc.

Regiunea transnistreană se află în vizorul grupărilor fundamentalist-islamice Hezbollah, Frații Musulmani și Mujahedeen-e-Khalq, care urmăresc identificarea unor posibile locuri de instruire, procurare de armament și implicarea unor firme locale în transportul militanților islamiști spre zonele fierbinți din Orientul Mijlociu sau Caucazul de Nord.

⁶ Aurel, Neagu, Victor, Aelenei, Gheorghe , Carp, *Dreptul frontierei de stat*, Editura Pro Transilvania, 2004, p.11.

⁷ Gheorghe, Fulga, revista *Defensa* - nr. 320/2004 și la *Lettre Diplomatique* - nr.67/2004.

Concluzii

Procesul migraționist este, de fapt, un triumphi între persoană, un stat de origine și statul de destinație. Dimensiunile migrației sunt în general controlate și reglementate de legile statului de destinație care fixează condițiile de obținere a contractelor de muncă, a vizelor și autorizațiilor de muncă, condițiile de intrare pe teritoriu, de expulzare etc., toate acestea în coordonare și concordanță cu regulile impuse de țările de origine ale cetățenilor care doresc să migreze în scopul muncii.

Dacă ar fi să răspundem la întrebarea: asigură România integrarea imigranților în societatea românească, din punctul nostru de vedere nivelul de implicare al statului este mic, informarea în mass-media este deficitară, nu se fac dezbateri suficiente atât în presa scrisă cât și audio-video. Politicile existente în materie nu se cunosc și în consecință nu au impact asupra societății, ceea ce creează un sentiment de ușoară nepregătire pentru ce va să vină, pe fondul că multe state nu și-au imaginat acum 30-40 de ani (vezi Italia și Spania aflate la acea vreme într-o stare nu foarte bună comparativ cu prezentul), că vor fi asaltate de valuri succesive de imigranți din diverse state ale lumii cu implicații serioase asupra vieții sociale, economice sau politice.

Migrația trebuie înțeleasă în esența ei, cu factorii generatori ai acesteia și mai ales cu consecințele pe care le poate produce ea pe termen scurt, mediu dar mai ales lung. Migrației din punctul nostru de vedere i se răspunde cu profesionalismul celor care gestionează această problemă, cu măsuri pro active în afara României și la frontiera ei, cu întărirea cooperării și colaborării între organismele statale, cu schimb de informații, cu dotare corespunzătoare de supraveghere a frontierelor, cu legislația specifică adaptată sediului materiei, cu curajul abordării deschise a subiectelor legate de acest fenomen.

Fără aceste constante, migrația ilegală poate crea mari probleme la adresa securității și apărării naționale a României acum și în viitor.

BIBLIOGRAFIE:

Raportul comisiei internaționale a Migrației – Migrația într-o lume interconectată/Noi direcții de acțiune, 2005;

HG 220/2001 pentru aprobarea Strategiei naționale de management integrat al frontierei de stat a României în perioada 2011-2012, M.O. 220/2011, Cap.1, secțiunea 1, 1.1, alin 2 și 3;

Strategia națională de management integrat al frontierei de stat a României în perioada 2011-2012, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 220 din 30.03.2011;

BĂDESCU, Ilie, *Fenomenul frontierei europene. O definiție preliminară, în Sociologia și Geopolitica frontierei*, vol.1, Editura „Floarea Albastră”, București, 1995;

CASTLES, Stephen, *Migrația internațională la începutul secolului XXI. Tendințe și probleme mondiale*, Revista internațională de științe sociale, nr. 165, UNESCO, Paris.